

δασκαλίας, ἐφηρμώσθη μετὰ μεγίστης αὐστηρότητος καὶ ἀκριβείας ἐπὶ τῆς τελειοποιηθείσης ταύτης μεθόδου· διότι ἐπειδὴ ἔκαστον ἀντικείμενον τῆς διδασκαλίας ἀναλύεται, οὐδὲν τῶν στοιχείων αὐτῆς δύναται νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχὴν τοῦ παιδός. Ἐπειδὴ δὲ ὁ προβίβασμὸς τοῦ μαθητοῦ ἔξαρτᾶται μοναδικῶς ἀπὸ τὰς προόδους καὶ τὰς γνώσεις αὐτοῦ, εἴναι ἀδύνατον νὰ μεταβῇ οὗτος εἰς νέον ἀντικείμενον, χωρὶς νὰ ἔννοησῃ ἐντελῶς τὸ πρὸς αὐτὸ φέρον προγόνυμνον, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ θαδίσῃ ἄλλως, εἰμὴ ἀπὸ τὰ γνωστὰ εἰς τὰ ἄγνωστα. Αἱ δικτῶ τάξεις διευθύνονται ὑφ' ἐνὸς τῶν δυνατωτέρων μαθητῶν, δινομαζομένου πρωτοσχόλου, ἔκαστος δὲ κιλάδος τῶν μαθημάτων διευθύνεται ὑφ' ἐνὸς γενικοῦ πρωτοσχόλου ὑπὸ τὴν ἄμεσον δόηγίαν τοῦ διδασκάλου, ὅστις δύναται νὰ διοικήσῃ τοιουτορέπως σχολεῖον ἐμπεριέχον ἀπεριόριστον ἀριθμὸν μαθητῶν.

Ο Γενικὸς πρωτόσχολος (ἢ ἐπιθεωρητὴς) διευθύνει κατὰ τὰς διαταγὰς τὰς ὁποίας λαμβάνει, ἢ ἐννοεῖται ὅτι λαμβάνει, παρὰ τοῦ διδασκάλου· δικινθάζει διὰ συνθημάτων τὰς διαταγὰς εἰς ὅλον τὸ σχολεῖον καὶ εἴναι τρόπον τινὰ δύπουργὸς τοῦ διδασκάλου· οἱ δὲ πρωτόσχολοι εἴναι οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τούτων, διορθοῦντες, ἐπιθεωροῦντες καὶ δίδοντες λόγον ἔκαστος τῶν πρακτικῶν τῆς ἴδιας αὐτοῦ τάξεως. Ή δὲ ιεραρχία αὐτῇ τῆς δυνάμεως θεμελίωνει εἰς τὸ σχολεῖον εὐταξίαν, παριστῶσαν τὴν εἰκόνα τῆς καλῶς διωργανισμένης πολιτικῆς κοινωνίας.

Εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα ταῦτα ὑπάρχει τόπος τις διὰ ἔκαστον πρᾶγμα καὶ ἔκαστον πρᾶγμα εὑρίσκεται πάντοτε εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Ή δὲ εὐταξία αὐτῇ χρησιμεύει ἐνταῦθι καὶ ὡς μέσον καὶ ὡς ἀποτέλεσμα· ὡς μέσον μὲν, διότι εἰς τοιαύτην πολυάριθμον συρροήν παίδων μόνη ἡ εὐταξία αὐτῇ δύναται νὰ προλάβῃ τὴν σύγχυσιν καὶ ἀπροσεξίαν, ὡς ἀποτέλεσμα δὲ, διότι αἱ ἐκ ταύτης προσγνόμεναι ἔξεις εἰς τοὺς παῖδας ἐπιρροιάζουσιν αὐτοὺς παρὰ πάντα τὸν δίον εἰς τὰς μετὰ ταῦτα κοινωνικὰς αὐτῶν ἐργασίας, σχέσεις καὶ οἰκιακὰς ὑποθέσεις.

Μία τῶν πρωτίστων ἀρχῶν τῆς μεθόδου ταύτης εἴναι καὶ ἡ ποικιλία τῶν ἐργασιῶν, ἀφ' οὗ μάλιστα ἀνεγνωρίσθη, ὅτι τὸ εὐκίνητον τοῦ νοὸς τῶν παίδων

καὶ ἡ κίνησις, τῆς ὁποίας ἔχουσιν ἀνάγκην τὰ πρὸς ἀνάπτυξιν τείνοντα ἀπαλὰ αὐτῶν ὅργανα, δὲν ἐπιτρέπουσι νὰ ἐνασχολῶμεν αὐτοὺς ἀκινδύνως ἐπὶ τῆς μονοτόνου θεωρίας ἐνὸς μόνου ἀντικειμένου, δεσμεύοντες τὴν προσοχὴν καὶ κρατοῦντες ἀκίνητα τὰ σώματα αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὴν μέθοδον ταύτην διάφοροι ἐργασίαι διαδέχονται ἀλλήλας, τακτικὰ δὲ κινήματα ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῶν παίδων, πρὸς μετάβασιν ἐκ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἐργασίαν. Ἐκ τούτου δὲ προκύπτουσι δύο μεγάλαι ὀφέλειαι, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη εἴναι τὸ ὅτι, ἀφ' οὗ διανοητική τις δύναμις ἐργασθῇ ἐπὶ τινα καιρὸν, ἀναπαύεται, ἄλλη δὲ δύναμις διαδέχεται τὴν ἐργασίαν· τοῦτο δὲ προκενεῖ τὴν ἀναψυχὴν, τῆς ὁποίας σκοπὸς εἴναι νὰ μεταβάλῃ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας, καὶ ὅχι νὰ συστήσῃ τὴν ἀργίαν καὶ ρίθμυίαν, ἐλαττώματα ἀσυμβίβαστα πρὸς τὸν φυσικὸν χαρακτῆρα τῶν παίδων, ἐργαζομένων καὶ ἀσχολουμένων ἀδιακόπως εἰς τὰ ἀθύρματα αὐτῶν. Ή δὲ δευτέρᾳ ὀφέλειᾳ εἴναι ἡ μεταβολὴ τοῦ σώματος τῶν παίδων ἐνεκα τῶν ἐνεργούμενων κινήσεων, αἵτινες προξενοῦσιν εἰς αὐτοὺς φυσικὴν ἀνάπτυξιν σύμφωνον πρὸς τὴν ἥμικήν ἀναψυχὴν, περὶ τῆς ὁποίας εἴπομεν. Ή διδακτικὴ λοιπὸν αὐτῇ μέθοδος εὐχαριστεῖ διπλῶς τὴν φύσιν, διορθοῦσα ταῦτοχρόνως τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τῶν σωματικῶν καὶ τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τῶν παίδων.

(ἀκολουθεῖ.)

Ε'. Μύθος τοῦ Ρώσου ποιητοῦ Κριλλώρ.

Ο ΕΛΕΦΑΣ, ΟΙ ΛΥΚΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΑΤΑ.

Ο βαρύς ἐλέφας ἐθνους ἐθασίλευε προβάτων, Καὶ τῆς Κυθερήσεως του ὑπουργοὺς μὲν εἶχεν Λύκους, Διοικοῦντας διὰ νόμων κ' ἐλευθέρων συνταγμάτων, Κατασκόπους δὲ τοῦ θεόνου εἶχε στήσει τοὺς Πιθήκους.

Κ' οἱ μὲν ὑπουργοὶ ἀσπλάγχνως τὸν λαὸν ἐλεηλάτουν, Οἱ δὲ Πιθήκοι ὑπούλως διηγοῦντο τῷ Μονάρχῃ, "Οτ' οἱ ὑπουργοὶ τοὺς νόμους καὶ τὸ σύνταγμα φυλάττουν, Καὶ εἰς τὸν λαὸν μεγάλην εὐχαρίστησις ἰπάρχει.

Πλὴν τὰ πρόβατα εἰς ἄκρον φέασαντα ἀπελπισίας,

"Ἐκβεσιν πρὸς τὸν Μονάρχην παριστοῦν τῶν ἐγκλημάτων, Αναφέρουσι τῶν Λύκων τὰς φρικτὰς παρχνομίας, Καὶ ἀπαλλαγὴν αἰτοῦ, ταὶ τῶν τοσούτων παθημάτων.

Ο Ἐλέφας ἔθυμωθη καὶ καλεῖ ἐνώπιόν του.

Τίπουργοὺς καὶ κατασκόπους κ' εἰς αὐτοὺς καθυποβάλων
Τὰς λεπτομερεῖς ἐκθέσεις τῶν ἀγαπητῶν λχῶν του,
Ζητεῖ λόγον τῶν ἐν ταύταις παρανομιῶν μεγάλων.

Βασιλεῦ, λέγουν οἱ Λύκοι, εἴραι ψεύσται οἱ λαοί σου,
Μᾶς συχοραπτοῦτε ἀδίκως ἀπὸ Ἰητίας καὶ φθόρος
Σὲ ὅμνομεν δὲ ὅτι, μὰ τὴν ἀκριβῆ ἡλήσουν!

Πέρομεν ἀπὸ τὸ καθέρα ἀπὸ μὲν προθίτεται μόνος.
Ο δ' Ἐλέφας τὴν μακράν του σύγκινήσεις προθύσκει,
Ως Ἐλέφας ἀπεκρίθη καὶ τῷ ὄντι οἱ λαοί μου
Διὰ τὸ μηδὲν φωνάζουν· τοὺς ἐγνώρισα, τοὺς εἶδα·
Δίκαιοι εἰν' οἱ ὑπουργοί μου! καὶ πιστοὶ οἱ αὐλικοί μου.

ΠΕΡΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου ἀριθμοῦ.)

Τὴν διατήρησιν τῆς ἔθνεικῆς ἡμῶν μουσικῆς χρε-
ωτοῦμεν εἰς τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ητίς διέσωσε καὶ
τὴν πάτριον ἡμῶν γλῶσσαν, δηλαδὴ εἰς τὴν ιερὰν
ἡμῶν θρησκείαν· διότι πᾶς δὲ ἔχων ὀλίγην τινὰ γνῶ-
σιν τῆς παλαιᾶς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς ἐκκλησιαστι-
κῆς ἡμῶν μουσικῆς, δύναται εὐκόλως νὰ παρατηρή-
σῃ τὴν μεταξὺ τῶν δύο προφανῆ ταῦτά τητα. Ἡ
ἡμετέρα λοιπὸν ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ εἶναι αὐτὴ
ἐκείνη ἡ μουσικὴ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, παθοῦσα
μόνον τοσαύτας καὶ τοιαύτας τροποποιήσεις, δύσας
καὶ δοποίας ἥτον ἐπόμενον νὰ λάθῃ ἐκ τῶν θρησκευ-
τικῶν καὶ πολιτικῶν τοῦ ἔθνους μεταβολῶν· ἡ δὲ
μεταξὺ τῶν ὄνομασιῶν τῶν ὀκτὼ ἀρμονιῶν ἐκείνης
καὶ τῶν ὀκτὼ ἥχων ταύτης ἀναλογία, εἶναι ἡ ἕξη.

Ἀρμορία ὑπεριμάξολέδιος, δὲ καθ' ἡμᾶς ἥχος ἀ.

Ἀρμορία μέσολέδιος, δὲ καθ' ἡμᾶς ἥχος β'.

Ἀρμορία λέδιος, δὲ καθ' ἡμᾶς ἥχος γ'.

Ἀρμορία φρύγιος, δὲ καθ' ἡμᾶς ἥχος δ'.

Ἀρμορία δώριος, δὲ καθ' ἡμᾶς ἥχος πλ. ἀ.

Ἀρμορία ὑπολέδιος, δὲ καθ' ἡμᾶς ἥχος πλ. β'.

Ἀρμορία ὑποφρύγιος, δὲ καθ' ἡμᾶς ἥχος βαρύς.

Ἀρμορία ὑποδώριος, δὲ καθ' ἡμᾶς ἥχος πλ. δ'.

Ἐκ δὲ τῶν περὶ μουσικῆς πρὸ Χριστοῦ συγγρα-
ψάντων, πρῶτος μὲν λογίζεται Φιλόλαος ὁ μαθητής
καὶ διάδοχος τοῦ Πυθαγόρου· τοῦ δὲ περὶ μουσικῆς
συγγράμματος αὐτοῦ τερμάχια τινα μόνον διεσώθη-
σαν παρὰ Νικομάχῳ τῷ Γερασηνῷ ἐν τῷ περὶ ἀρ-
μονικῆς ἐγχειριδίῳ αὐτοῦ. Δεύτερος δὲ ὁ Ἐρμιονεὺς
Λάσσος, ὃς τις ἐχρημάτισε καὶ διδάσκαλος τοῦ Πιν-

δάρου, υἱὸς ὁν τοῦ Δαΐφαντος καὶ τῆς Μύρτιος· με-
γάλην δὲ διμιλλαν εἶχε πρὸς τὸν Πίνδαρον ὁ ἔρωτι-
κα, πρωσάδια, διθυράμβους, ὑμνουςκαὶ ἄλλα πολλὰ
γράψας μουσικὸς Βακχυλίδης, ὁ ἐξ Ἰουλίδος πόλεως
τῆς νήσου Κέας, ἀκμάσας περὶ τὰ 430 Π. Χ. ἀνε-
ψιὸς ὁν τοῦ Σιμωνίδου τοῦ καὶ διδοκαλού τοῦ Πιν-
δάρου· ἥξιώθη μάλιστα παρὸ Ίέρωνι τῷ τῶν Συρακου-
σῶν θασιλεῖ μεγαλητέρας παρὸ τὸν Πίνδαρον τιμῆς·
καὶ τρίτος ὁ ἐκ Μεσσηνίας Δικαίαρχος υἱὸς μὲν Φει-
δίου, ἀκουστής δὲ Ἀριστοτέλους. "Ολων δὲ τὰ πε-
ρὶ μουσικῆς συγγράμματα ἀπώλοντο.

Ἄριστόξενος δὲ (ἀκμάσας ἐν ἔτει 322 Π. Χ.)
υἱὸς τοῦ Μηνησίου τοῦ καὶ Σπινθάρου μουσικοῦ ἀπὸ
Τάραντος τῆς Σικελίας, συνέγραψε θιβλία μουσικὰ,
φιλοσοφικὰ, ἴστορικὰ καὶ παντὸς εἰδους παιδείας,
τὰ πάντα θιβλία υνγ'.

Ο δὲ Εὔκλειόδης (ἀκμάσας ἐν ἔτει 258 Π. Χ.)
συνέγραψεν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν μουσικὴν, ἔνθα κατα-
λέγει τὰς χορδὰς τῶν τριῶν γενῶν, διακρίνει χρό-
νους ἔξι, διασαφηνίζει τρόπους ἐπτὰ καὶ ἐκτίθησιν
εἰκοσι θεωρήματα εἰς κατατομὴν τοῦ κανόνος· ἥγουν
καταγίνεται μόνον περὶ τοῦ ἐν μουσικῇ ποσοῦ, χω-
ρὶς ν' ἀναφέρει τι περὶ ποιοῦ.

Νικόμαχος ὁ Γερασηνός (ἀκμάσας ἐν ἔτει 117
Π. Χ.) συνέγραψε περὶ μουσικῆς διαιρέσας τὸ σύγ-
γραμμα αὐτοῦ εἰς δύο θιβλία· ὀνομάσθη δὲ Πυθαγό-
ρικὸς, διότι διμιλεῖ κατὰ τὰς γνώμας τοῦ Πυθαγό-
ρου. Θέων δέ τις Σμυργαῖος ἀρῆτεν ἀπόσπασμά τι
περὶ ἀριθμητικῆς καὶ μουσικῆς καὶ ἐξέδωκεν αὐτὸ-
τύποις ὁ Ἰσμαήλ Βουλλιάλδ.

Ἄριστείδης δὲ ὁ Κουεντιλιανὸς συνέγραψε πλα-
τύτερον καὶ πληρέστερον πάντων τῶν πρὸ αὐτοῦ
περὶ μελωδίας, περὶ δύναμῶν καὶ περὶ τῶν ἀποτε-
λεσμάτων τῆς μουσικῆς.

Κλαύδιος δὲ ὁ Πτολεμαῖος (ἀκμάσας ἐν ἔτει 125
— 161 Μ. Χ.) συνέγραψεν Ἑλληνιστὶ τὰς ἀρχὰς τῆς
ἀρμονίας, ἔνθα μαθηματικώτερον ἐκφράζεται· τού-
του τὰ ἀρμονικὰ ἐσχολίασε Πορφύριος γράψας
καὶ αὐτὸς ὑπόμνημά τι περὶ μουσικῆς ὅχι εὐκατα-
φρόνητον.

Αλύπιος δὲ ἐκτίθητι τὰ σημεῖα, ἀτινα διὰ τοὺς
φύλλους μετεχειρίζοντο οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες εἰς δε-
καπέντε τρόπους, ἐν τρισὶ γένεσθ, τουτέστιν ἐπὶ δια-
γραμμάτων τεσσαράκοντα πέντε ἐλήφθησαν δὲ